

**Latvijas Bankas
vidēja termiņa statistikas darba programma
2020.–2022. gadam**

Termini un saīsinājumi

ECB – Eiropas Centrālā banka

ECBS – Eiropas Centrālo banku sistēma

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

Eurostat – ES statistikas birojs

VZS – Vienotās ziņošanas sistēma (*Integrated Reporting Framework; IReF*)

INTS – Latvijas Bankas interneta statistikas datubāze

Kredītiestāde – Latvijas Republikā reģistrēta kredītiestāde un citā valstī reģistrētas kredītiestādes filiāle

MFI – monetārā finanšu iestāde

I. Statistisko prasību izstrāde un ieviešana

1. Ieviest MFI bilances un procentu likmju statistikas prasību grozījumus

Raksturojums	Tiek izstrādāti un ieviesti grozījumi ECB 2013. gada 24. septembra Regulā (ES) Nr. 1071/2013 par monetāro finanšu iestāžu sektora bilanci (ECB/2013/33) un Regulā Nr. 1072/2013 par monetāro finanšu iestāžu piemēroto procentu likmju statistiku (ECB/2013/34), lai nodrošinātu statistiskos datus ECB monetārās un finanšu analīzes veikšanai.
Rezultāts	Tiek iegūti eiro zonas līmenī saskaņoti MFI bilances un procentu likmju statistikas dati.
Ietekme uz respondentu	Papildu pārskatu sniegšanas prasības MFI.
Plānotais izpildes termiņš	2020. gads.

2. Ieviest jaunas pensiju fondu statistikas prasības

Raksturojums	Tiek ieviesta ECB 2018. gada 26. janvāra Regula (ES) Nr. 2018/231 par statistikas pārskatu sniegšanas prasībām pensiju fondiem (ECB/2018/2), lai nodrošinātu eiro zonas līmenī saskaņotus statistiskos datus ECB monetārās un finanšu analīzes veikšanai.
Rezultāts	Tiek iegūti eiro zonas līmenī saskaņoti pensiju fondu statistikas dati.
Ietekme uz respondentu	Iespējamās papildu pārskatu sniegšanas prasības attiecīgajiem respondentiem.
Plānotais izpildes termiņš	2020. gads.

3. Ieviest plānotos maksājumu statistikas prasību grozījumus

Raksturojums	Tiek izstrādāti un ieviesti grozījumi ECB 2013. gada 28. novembra Regulā (ES) Nr. 1409/2013 par maksājumu statistiku (ECB/2013/43), kuri tiks izstrādāti un ar kuriem plānots noteikt to datu klāstu, kuri nepieciešami maksājumu sistēmu darbības pārraudzībai saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra Direktīvu (ES) 2015/2366 par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK, kā arī precīzākai atsevišķu rādītāju atspoguļošanai maksājumu bilances statistikā.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks eiro zonas līmenī saskaņotu maksājumu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz respondentu	ECB apstiprinātam respondentu lokam paplašinās pārskatu sniegšanas prasības.
Plānotais izpildes termiņš	2020. gads.

4. Veikt izpēti saistībā ar tiešo investīciju statistiskās informācijas pilnveidi

Raksturojums	Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regula (ES) Nr. 2016/1013, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 184/2005 par Kopienas statistiku attiecībā uz maksājumu bilanci, starptautisko pakalpojumu tirdzniecību un ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem, nosaka nepieciešamību izstrādāt attiecīgu metodoloģiju, lai apkopotu tiešo investīciju statistiku, pamatojoties uz patiesā labuma guvēja jēdzienu papildus tiešā investora principam, un tiešo investīciju statistiku, nošķirot darījumus saistībā ar tiešajām investīcijām jaunos projektos un tiešās investīcijas saistībā ar to pārņemšanu. Regulā noteikts, ka EK (<i>Eurostat</i>) norādīs, kādi pētījumi ES valstīm jāveic, lai izveidotu metodoloģisko pamatu un novērtētu ar attiecīgo datu vākšanu saistītās izmaksas, gaidāmo statistikas kvalitāti, kā arī datu salīdzināmību starp ES valstīm.
Rezultāts	Tiek iegūta informācija par Latvijas respondentu iespējām iesniegt plašāku datu klāstu par tiešajām investīcijām.
Ietekme uz respondentu	To respondentu vienreizēja aptauja, kuri sniedz pārskatus saskaņā ar Latvijas Bankas 2013. gada 11. jūlija noteikumiem Nr. 110 "Ārējo aktīvu un pasīvu ceturkšņa pārskatu (1-MB)" sagatavošanas noteikumi" un 2017. gada 14. septembra noteikumiem Nr. 154 "Ceturkšņa finanšu pārskata (1-FP)" sagatavošanas noteikumi".
Plānotais izpildes termiņš	2020. gads.

5. Organizēt mājokļa kredītu saņēmēšu mājāsaimniecību aptauju

Raksturojums	Šī aptauja, kas attiecas tikai uz mājāsaimniecībām ar vismaz vienu mājokļa kredītu, ļauj iegūt detalizētus datus par mājāsaimniecību saistībām, ienākumiem un īpašumiem.
Rezultāts	Tiek novērtēts un analizēts mājāsaimniecību finanšu stāvoklis, to maksātspējas jutīgums attiecībā uz iespējamiem nelabvēlīgiem ekonomiskajiem šokiem (procentu likmju pieaugums, ienākumu sarukums, bezdarba līmeņa pieaugums), kā arī ietekme uz aizdevējiem.
Ietekme uz respondentu	Izlasē iekļauto mājokļa kredītu saņēmēšu mājāsaimniecību aptauja.
Plānotais izpildes termiņš	2020. gads.

6. Ieviest ECB jaunās prasības ārējās statistikas jomā

Raksturojums	Tiek izstrādāti un ieviesti grozījumi ECB 2011. gada 9. decembra Pamatnostādnē ECB/2011/23 par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas pārskatiem ārējās statistikas jomā (pārstrādāta versija) (2012/120/ES), tajā iekļaujot uz ECB nosūtāmās informācijas papildu detalizāciju.
Rezultāts	Tiek sagatavota un nosūtīta informācija izvērstākā institucionālo sektoru, valstu un valūtu dalījumā, kā arī tiek nodrošināta prasība tiešo investīciju datu konvertācijai no to atspoguļošanas saskaņā ar aktīvu un pasīvu principu uz atspoguļošanu saskaņā ar tiešo investīciju virziena principu.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2021. gads.

7. Organizēt 4. mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptauju un nodrošināt datus

Raksturojums	Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptauja ļauj iegūt detalizētus datus par mājsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t.sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu. Šāda informācija nepieciešama labākai mājsaimniecību pieņemto ekonomisko lēmumu izpratnei, monetārās politikas transmisijas mehānisma darbības novērtēšanai un finanšu stabilitātes analīzei.
Rezultāts	Tiek iegūti dati par Latvijas mājsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu. Šie dati izmantojami ekonomiskās analīzes veikšanai eiro zonas ekonomiskās politikas noteikšanai.
Ietekme uz respondentu	Izlasē iekļauto mājsaimniecību aptauja.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.

8. Organizēt 4. aptauju par maksājumu veikšanā iesaistīto iestāžu un komercsabiedrību izmaksām, kas saistītas ar neliela apjoma norēķiniem ar skaidro un bezskaidro naudu

Raksturojums	Aptaujas mērķis ir apzināt neliela apjoma maksāšanas līdzekļu radītās sabiedrības izmaksas, novērtējot Latvijā mazumtirdzniecībā izmantoto maksāšanas līdzekļu izmaksu elementus un to apjomus, kā arī maksājumos iesaistīto pušu izmaksas.
Rezultāts	Aptaujā iegūtā informācija tiks izmantota, lai apzinātu skaidrās un beskaidrās naudas izmantošanas tendenci mazumtirdzniecībā, kā arī lai apzinātu jomas, kurās iespējams samazināt maksāšanas līdzekļu radītās sabiedrības izmaksas, saglabājot augstu pakalpojumu kvalitāti.
Ietekme uz respondentu	Izlasē iekļauto respondentu aptauja.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.

II. Datu vākšanas, apstrādes, sagatavošanas un nosūtīšanas organizācijas pilnveide

9. Nodrošināt ECBS VZS ieviešanu

Raksturojums	VZS ir nozīmīga ECBS iniciatīva, kas paredz maksimāli saskaņot datu prasības statistikas un kredītiestāžu uzraudzības vajadzībām, nodrošinot optimālu datu pieejamību gan mikrodatu līmenī, gan kopsavilkuma datu līmenī. VZS pamatā ir datu iegūšana no kredītiestāžu informācijas sistēmām un ziņošana, izmantojot vienotu ziņošanas vārdnīcu un datu apmaiņas standartu.
Rezultāts	Eiropa zonas līmenī saskaņoti kredītiestāžu dati, kas ļauj efektīvāk veikt MFI bilances un procentu likmju statistikas, kredītu reģistru statistikas, maksājumu bilances statistikas, starptautisko investīciju bilances statistikas, finanšu kontu statistikas un vērtspapīru turētāju statistikas sagatavošanu, vienlaikus nodrošinot arī ar kredītiestāžu uzraudzības veikšanu saistīto uzdevumu izpildi.
Ietekme uz respondentu	Kredītiestādes ievieš VZS, kas nosaka saskaņotu mikrodatu sniegšanu un palielina datu sniegšanas prasību stabilitāti.
Plānotais izpildes termiņš	Pēc 2022. gada.

III. Publicējamo datu klāsta paplašināšana

10. Sākt naudas tirgus statistikas publicēšanu INTS

Raksturojums	Latvijas Banka regulāri paplašina INTS publicēto datu klāstu, kas interesentiem nodrošina ērtu datu atlasīšanu un attēlu veidošanas iespēju.
Rezultāts	INTS tiek publicēti naudas tirgus statistikas dati, tādējādi paplašinot interesentiem iespējas analizēt Latvijas naudas tirgus attīstību.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2021. gads.

11. Nodrošināt 4. mājāsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas ietvaros iegūto Latvijas datu publicēšanu

Raksturojums	Mājāsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas dati sniedz informāciju par mājāsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t.sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu.
Rezultāts	Tiek publicēti dati par mājāsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu, tādējādi paplašinot iespējas interesentiem analizēt Latvijas mājāsaimniecību darbību.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.